

पुतलीबजार नगरपालिका

अपाइंगता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि. २०७५

प्रमाणिकरण मिति : २०७५/०८/२५

प्रकाशन मिति : २०७५/०८/०९

प्रस्तावना : नेपालको संविधान, अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी महासम्झित -२००६ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD), नेपालको संविधान तथा अन्य प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भएको उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम अपाइंगता भएका व्यक्तिहरूको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बाल्द्धिनिय भएकोले, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी पुतलीबजार नगरपालिकाको मिति २०७५/८/२५ को बैठकले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ।

परिचयोद्देश-४ प्रारंभिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

१. यस कार्यविधिको नाम "पुतलीबजार नरपालिकाको अपाइंगता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५" रहेको छ।
२. यस कार्यविधि तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिमाणा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलगेमा यस कार्यविधिमा:

- क. ऐन भन्नाले अपाइंगता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५ समेत) सम्झनु पर्दछ।
- ख. "नियमावली" भन्नाले अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७४ अनुसार बन्ने नियमावली सम्झनु पर्दछ।
- ग. "नगरपालिका" भन्नाले पुतलीबजार नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।
- घ. "बडा कार्यालय" भन्नाले पुतलीबजार नगरपालिकाको बडा कार्यालयलाई सम्झनुपर्दछ।
- ङ. "नगर समन्वय समिति" भन्नाले अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५) को दफा, ४२ बमोजिमको नगर समन्वय समिति सम्झनुपर्दछ।

परिच्छेद-२

उद्देश्य तथा मापदण्ड

३. उद्देश्य : यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् :

- क. विभिन्न प्रकारका अपाइंगता नगरबासी नेपाली नागरिकहरुको पहिचान गरी उनीहरुलाई सेवा सुविधामा पहुँच स्थापित गर्न, त्यस्ता सेवा सुविधाहरुको लागि योजना निर्माण गर्ने र स्थानीय तह देखि नै विभिन्न प्रकृतिका अपाइंगता भएका व्यक्तिहरुको वर्गाङ्कृत लगत राख्न सहज तुन्याउने,
- ख. अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४ र अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय महासंघि २००६, (CRPD) मा नेपाल सरकारले जनाएको प्रतिबद्धता बमोजिम यस नगरपालिकाबाट अपाइंगता भएका व्यक्तिहरु प्राथमिकताको आधारमा सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराउन सहज बनाउने,
- ग. अपाइंगताको प्रकृति, वर्गीकरण र अवस्थाका आधारमा अपाइंगता भएका व्यक्तिले पाउ सेवा, सुविधा र अवसरको प्राथमिककरण गर्न सहयोग गर्ने ।
- घ. नेपालको संविधान तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम अपाइंगता भएका व्यक्तिहरुको संवैधानिक भौतिक हक तथा कानूनीहकको प्रचलन गर्ने गराउने ।

४. परिचय-पत्र वितरणका मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेका छन् :

अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अनुसूचीमा प्रकृतिका आधारमा अपाइंगतालाई १० (दश) प्रकारमा अधिकार गरिएको छ । अपाइंगता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अनुसूचीमा उल्लेखित गम्भीरता आधारमा गरिएको अपाइंगताको वर्गीकरण गरी देहायका चार समूहका परिचय-पत्र वितरण गरिनेछ ।

क. पूर्ण अशात अपाइंगता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई “क” वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन रातो रंगको पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. व्यक्तिको शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी प्रणालीहरुमा भएको क्षति र यसले ल्याएको कार्यगत विचलनको अवस्था असाध्य गम्भीर भई अरुको सहयोग लिएर पनि दैनिक जीवन सम्पादन गर्न असाध्यै कठिन हुने व्यक्ति,

२. सामान्य भन्दा सामान्य दैनिक क्रियाकलापहरु पनि स्वयं गर्न नसक्ने र अन्य व्यक्तिको सहयोग आवश्यक पर्ने, तीव्र बौद्धिक अपाइंगता भएका व्यक्तिहरु, तीव्र रूपमा अटिज्ञ प्रभावित व्यक्ति, पूर्ण रूपमा श्वरणदृष्टिविहित व्यक्तिहरु,

३. दुई वा सोभन्दा बढी प्रकृतिका शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भई सबैजसो दैनिक क्रियाकलापहरु अन्य व्यक्तिकै सहयोगमा गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरु,

४. निरन्तर रूपमा सधन हेरचाह (स्याहार सुसार) को आवश्यक परिरहने शारीरिक अपाइंगता भएका व्यक्ति वा मनोसामाजिक अपाइंगता भएका व्यक्तिहरु ।

ख. अति अशात अपाइंगता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई “ख” वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन निलो रंगको पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति वा विचलन भएता पनि निरन्तर वा अधिकांश समय सहयोगी, दोभाषे वा मानव पथप्रदर्शक आदिको सहयोगमा आफ्नो दैनिक क्रियाकलापहरु लगायत हिडुल र संचार गर्न कठिनाइ हुने व्यक्तिहरु,

२. मणिस्क पक्षधात, मेरुदण्डमा चोटपटक वा पक्षधात, हेमोफिलिया, मांशपेशी सम्बन्धी समस्या वा विचलन लगायत अन्य विभिन्न कारणले शरीरको ढाढ, हात, गोडा, कम्पर आदिले काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि हृविलचियर प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरू,

३. दुवै हात कुमदेखि वा पाखुरादेखि मुनी पुरै नचल्ने वा गुमाएका, विभिन्न कारणले दुवै हात र गोडा गुमाएका वा नचल्ने, कम्परभन्दा मुनिको भाग गुमाएका वा नचल्ने, दुवै गोडा पूर्ण कियाशील नभई दैसाखीको प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरू,

४. दृष्टिविहिन र पूर्ण दृष्टिविहिनको परिभाषा अन्तर्गत पर्ने व्यक्तिहरू,

५. सचारको लागि निरन्तर दोभाषे आवश्यक पर्ने पूर्ण रुपमा कान सुन्न नसक्ने बहिरा, दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरू स्वयं गर्न नसक्ने, सिकाइमा समस्या भएका बौद्धिक अपाइंगता वा अटिज्म भएका व्यक्तिहरू, निरन्तर अरुको सहयोग लिइरहनुपर्ने बहुअपाइंगता भएका व्यक्तिहरू।

मात्रामा अपाइंगता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई "ग" वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ पहलो रेगको पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. कृत्रिम अझंग, क्यालीपर, विशेष प्रकारका जुता जस्ता महायक सामग्रीको प्रयोगबाट सामान्य हिङ्डुल लगायत दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरू स्वयं गर्न सक्ने,

२. विभिन्न कारणले थुँडामुनिको अझंगता मात्र प्रभाव परेको तर सहायक सामग्रीको प्रयोग नगरी पनि सामान्य हिङ्डुल गर्न सक्ने,

३. कुम वा पाखुरा भन्दा मुनी एक हात गुमाएका वा हात नचल्ने वा हातले गर्ने काम गर्न नसक्ने,

४. दुवै हातको हक्केलाभन्दा मुनिका कम्तीमा बूढी औला र चोरी औला गुमाएका,

५. दुवै गोडाको कुर्कुज्ञाभन्दा मुनिको भाग नभएका तर सामान्य हिङ्डुल गर्न सक्ने,

६. भेरुदण्डमा समस्या भई ढाढ कुप्रिएको,

७. सिकाइमा ढिलाइ भएका दैनिक क्रियाकलाप स्वयं गर्न सक्ने बौद्धिक अपाइंगता र अटिज्म भएका व्यक्तिहरू,

८. श्रवणयन्त्रको प्रयोगबाट वा ठूलो आवाज मात्र सुन्नसक्ने सुस्तश्रवण व्यक्तिहरू

९. शल्यक्रियाबाट स्वरयन्त्र जिकी घाँटीको नलीबाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएका व्यक्तिहरू,

१०. ओठ तालु फाटेको कारण बोली अस्पष्ट भएका व्यक्तिहरू,

११. बोल्दा अडिक्ने, शब्द वा अक्षर दोहोरायिने समस्या तीव्र भएका भक्तके व्यक्तिहरू,

१२. तीन फिट भन्दा मुनिका होचापुइका व्यक्तिहरू,

१३. चस्मा र श्रवणयन्त्र दुवै प्रयोग गर्ने श्रवणदृष्टिविहिन व्यक्तिहरू, लेन्स वा स्पाइकायरको प्रयोगबाट मात्र पढन सक्ने न्यून दृष्टियुक्त व्यक्तिहरू,

१४. अनुवशीय रक्तआव (हेमोफेलिया) सम्बन्धी समस्या भई दैनिक हिङ्डुलमा कठिनाइ हुने व्यक्तिहरू,

१५. मानसिक वा मनोसामाजिक अपाइंगता भएका व्यक्तिहरू ।

८. सामान्य अपाइंगता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई "घ" वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन सेतो रेगको पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरू स्वयम सम्पादन गर्न सक्ने

२. हात वा खुट्टी के हातों भएका, एक हातको हत्केला भन्दा मुनी नचल्ने वा गुमाएका,
एक हातको हत्केलाभन्दा मुनिका कम्तीमा बूढ़ी औला र चोरी औला गुमाएका वा दुवै
हातको हत्केला मुनिका कम्तीमा बूढ़ीओला र चोरीओला नभएका व्यक्तिहरु,
३. ठूलो अक्षर पद्धनसक्रे न्यून दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु,
४. दुवै गोडाको सबै औलाका भागहरु नभएका,
५. श्रवणयन्त्र लगाई ठूलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पष्ट भएका सुस्त श्रवण व्यक्तिहरु।

परिच्छेद-३

परिचय-पत्र ढाँचा र समन्वय समिति

५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचय-पत्रको ढाँचा देहाय बमोजिम हुनेछ।
परिचय-पत्र बाहक व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण स्पष्ट हुने गरी नागरिकताको प्रमाण
पत्रको ढाँचामा यस कार्यविधिको अनुसूची २ बमोजिम एकापटी नेपाली भाषामा र अर्कापटी अंग्रेजी
भाषामा लेखिएको माथि दफा ४ मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार एक पृष्ठको परिचय-पत्र
सम्बन्धीयता आधारमा गरिएका चार वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई चार फरक रद्दगमा
उपलब्ध गराइनेछ।
६. समन्वय समिति सम्बन्ध व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ।
- ७) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्ध ऐन, २०७४ को दफा ४२ अनुसार
अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण गर्ने समेत कार्यका लागि नगरपालिकामा देहाय बमोजिमको नगर
समन्वय समिति रहनेछ :

सि.नं	विवरण	पद
१	उपप्रमुख	संयोजक
२	सामाजिक विकास समितिको संयोजक	सदस्य
३	नगरपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाको महिला सदस्य १ जना	सदस्य
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालयको प्रतिनिधि	सदस्य
५	नगरपालिका भित्रका माध्यामिक विद्यालयका प्रधानअध्यापक वा सोत व्यक्ति मध्येबाट नगरपालिकाको प्रमुखले तोकेको १ जना व्यक्ति	सदस्य
६	नगर कार्यपालिकाको प्रमुखले तोकेको स्थानीय स्वास्थ्य दौकी वा अस्पतालको चिकित्सक	सदस्य
७	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हक, हित र संरक्षणको क्षेत्रमा स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघसंस्थाहरु मध्येबाट नगरपालिकाको प्रमुखले मनोनित गरेको संस्थाको प्रतिनिधि १ जना	सदस्य
८	नगरपालिका भित्रका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्येबाट समन्वय समितिले मनोनयन गरेको एक जना महिला सहित तीन जना प्रतिनिधि	सदस्य
९	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा प्रमुख	सदस्य
१०	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य सचिव

२. नगर समन्वय समितिले अपाइंगता परिचय पत्र वितरणका लागि सिफारिस गर्ने कामका साथै ऐनको दफा ४३ को (च) बमोजिम परिचय-पत्र सम्बन्धी कानूनी, संरचनागत तथा अन्य सुधार गर्नुपर्ने विषयमा प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालयः महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय लगायस सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउनु पर्नेछ ।

परिचय पत्र वितरण

७. परिचयपत्र वितरण प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ :

१. अपाइंगता भएका व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयमा अपाइंगता भएका व्यक्ति स्वयं निजका अभिभावक वा संरक्षकले अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा परिचयपत्र प्राप्तिका लागि सबै पुष्ट्याई गर्ने कागजातहरू २ प्रति समावेश गरी निवेदना दिनुपर्नेछ ।

२. दरखास्तमा आफ्नो नाम, स्थायी ठेगाना, उमेर, अपाइंगता खुलेको लिखित प्रमाणित प्रतिलिपी, पासपोर्ट साइजको (सम्मद भएसम्म अपाइंगता देखिने गरी खिनिएको) फोटो, असक्ताको गाम्भीर्यता अवस्था र शरीरका अंगहरूले गर्ने काममा आएको समस्या वा दैनिक क्रियाकलापमा हुने सिमितताहरूको विवरण संलग्न हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि जन्मदर्ता प्रमाण-पत्र वा नागरिकताको प्रमाण-पत्र वा जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा वा शीक्षक योग्यताको प्रमाण-पत्र वा भतदाता परिचय पत्र वा अपाइंगताको आधारमा कुनै जागिर गरिरहेको भए नियुक्ति पत्र वा त्यो संस्थाले दिएको प्रमाण वा जि.प्र.का.मा दर्ता भएका अपाइंगता सम्बन्धी कार्य गर्ने संघसंस्थाले गरेको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यस्तै विश्वस्त हुन सक्ते आधार दिने अन्य प्रमाणित लिखतलाई आधार मानिनेछ ।

३. रित पुगी आएको निवेदनमा वडा कार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको मितिले बढीमा ३ दिनमित्र निवेदकले पेश गरेका कागजातहरूको एक प्रति वडा कार्यालयमा राखि वडा कार्यालयको सिफारिस सहित एक प्रति नगरपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।

४. सम्बन्धित व्यक्तिले पेश गरेको निवेदन उपर कुनै कागजात वा प्रमाण नपुगी परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न उपयुक्त नदेखिएमा सो व्यहोरा निवेदकलाई ३ दिन मित्रमा जानकारी दिनुपर्दछ ।

५. वडा कार्यालयले सिफारिस गर्न नसकिने भनी दिएको जानकारी निवेदकलाई चित्त नबुझे सुन्ना पाएको १५ दिन मित्रमा सम्बन्धित नगर कार्यपालिकाको कार्यालय समक्ष निवेदन दिन सक्तेछ ।

६. यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश राखि नगर समन्वय समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्दछ । निवेदकले पेश गरेका कागजात र अन्य सम्भाव्य तथ्य प्रमाणका आधारमा निजले परिचय पत्र पाउने देखियो भनि नगर समन्वय समितिले सिफारिस गरेमा निजलाई परिचय पत्र वितरण गरी त्यसको जानकारी निवेदक तथा वडा कार्यालयलाई समेत दिनु पर्दछ ।

७. परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न कुनै कठिनाई परेमा वडा कार्यालयले चिकित्सक, विशेषज्ञ वा अपाइंगता भएको व्यक्तिका संस्थाका प्रतिनिधिसँग राय परामर्श लिन सक्छ ।

८. सामान्यतया अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयंले आफ्नो परिचयपत्र बुझिलिन् पर्दछ । अति अशक्त वा पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएको कारणले परिचय पत्र बुझिलिन आउन नसक्ने भएमा वडा कार्यालयको सिफारिसमा परिवारको सदस्य, संरक्षक वा निजको बसोबास गर्ने वडा पदाधिकारीले निजलाई बुझाउने गरी बुझिलिन सक्छेद्धन् ।

९. परिचय-पत्र प्राप्त व्यक्तिहरूको वर्गीकृत लगत पुतलीबजार नगरपालिका नगरकार्यपालिकाले कम्प्युटराइज गरी आफ्नो कार्यालयमा राखी चौमासिक रूपमा प्रदेश र संघको सम्बन्धित मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१०. समन्वय समितिले परिचय-पत्र दिन भनी ठहरं गरेका व्यक्तिलाई पुतलीबजार नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालयले अनुसूची २ बमोजिमको परिचय-पत्र (अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई) निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

११. परिचय-पत्रमा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रचलित कानूनको अधिनमा रही अन्य अधिकृत कर्मचारीलाई समेत अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्छ ।

१२. प्रत्यक्ष रूपमा देखिने वा अवलोकन गर्न सकिने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षतिको हकमा परिचय-पत्र प्रदान गर्ने अधिकारीले अवलोकन गरी तत्काल उपयुक्त परिचय-पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१३. प्रत्यक्ष रूपमा नदेखिने वा अवलोकन गर्न नसकिने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भएका वा प्रष्ट रूपमा छुट्ट्याउन समस्या भएका अपाङ्गता भएका व्यक्तिका हकमा समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको सिफारिसका आधारमा परिचय पत्र वितरण गर्नु पर्नेछ ।

८. अन्य स्थानीय तहका नागरिकलाई परिचयपत्र वितरण गर्न सकिने :
अन्य स्थानीय तहमा स्थायी ठेगाना भएका र पुतलीबजार नगरपालिकामा बसोबास गर्ने र विभिन्न अवरोध तथा शारीरिक वा मानसिक अवस्थाको गम्भीरताको कारण आफ्नो स्थायी बसोबास भएको जिल्लाको स्थानीय तहमा गई अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गर्न असमर्थ व्यक्तिहरूका लागि निजको स्थायी बसोबास भएको स्थानको सम्बन्धित स्थानीय तहबाट परिचय पत्र नलिएको सुनिश्चित भएमा दफा ५ को प्रक्रिया पुरा गरी परिचय पत्र प्रदान गरेर सम्बन्धित स्थानीय तहलाई जानकारी गराउन सकिनेछ ।

९. प्रतिलिपि सम्बन्धी व्यवस्था :

१. परिचय-पत्र हराइ वा विप्रिई परिचय-पत्रको प्रतिलिपि लिनु पर्ने भएमा आफ्नो स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयमा यथार्थ विवरण र कारण खुलाई सिफारिसका लागि निवेदन दिनु पर्दछ ।

२. वडा समितिले सबै व्यहोरा बुझ निवेदकको माग मनासिब देखिएमा परिचय-पत्रका प्रतिलिपि उपलब्ध गराउन प्राप्त निवेदन तथा अन्य कागजातको प्रतिलिपि वडा कार्यालयमा राखी निवेदकले पेश गरेको सङ्कल कागजात सहित सिफारिस गरी पुतलीबजार नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालयमा पठाउनु पर्दछ ।

३. पुतलीबजार नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालयले सिफारिस सहित प्राप्त भएको निवेदन अपाङ्गताको प्रकृती अनुसार सोझै वा नगर समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको निर्णय अनुसार अपाङ्गता परिचय-पत्रको प्रतिलिपि निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

४. प्रतिलिपिका लागि प्राप्त भएको निवेदनका विषयमा सो परिचय पत्र बाहक व्यक्तिले पहिले प्राप्त गरेको परिचय पत्रमा हेरफेर गर्नुपर्ने देखिएमा नगर सम्बन्ध समितिमा पेश गरी सो समितिवाट प्राप्त निर्देशन अनुसार गर्नु पर्दछ ।

१०. यस कार्यविधिको प्रतिकुल कार्य भएमा प्रचालित कानूनमा 'व्यवस्था भए बमोजिम सजाय हुनेछ ।

११. अभिलेख सम्बन्ध व्यवस्था:

१. सम्बन्धित वडा कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रमा भएका कुल अपाइंगता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाइंगता भएका व्यक्तिहरु मध्ये परिचयपत्र पाएका व्यक्तिहरुको अपाइंगताको प्रकृति र गाम्भीर्यता लगायत अन्य आवश्यक विवरण खुलेगरी नियमित रूपमा अष्टावधिक गरी त्यसको चौमासिक विवरण तयार गरी नियमित रूपमा आफ्नो नगरपालिका तथा जिल्ला सम्बन्ध समितिलाई समेत पठाउनु पर्दछ ।

२. पुतलीबजार नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालयले परिचय पत्र वितरण गरे पछि यसको जानकारी परिचय पत्र प्राप्त गर्ने व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयलाई दिनु पर्दछ ।

३. नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका कुल अपाइंगता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाइंगता परिचय पत्र पाएका व्यक्तिहरुको अभिलेख राखी त्यसको चौमासिक प्रतिवेदन प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

परिचयेद-५

विविध

१२. विविध

१. पुतलीबजार नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालयले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेका विकट तथा दुर्गम टोलहरुमा रहेका अपाइंगता भएका व्यक्तिहरुका लागि अपाइंगता परिचय-पत्र लगायतका सेवा सरल तरिकाले उपलब्ध गराउन आवश्यकता देखेमा ती टोलहरुमा परिचय पत्र वितरण सम्बन्ध धूमित शिविर सञ्चालन गर्नेछ ।

२. यो कार्यविधि लागू हुनु अगाडि प्राप्त गरेको अपाइंगता परिचयपत्र सम्बन्धित नगरपालिकामा तुझाई यो कार्यविधि जारी भएको मितिले १ वर्षभित्रमा यस कार्यविधि बमोजिमको परिचयपत्र लिनुपर्नेछ । यस अवधि जारी भएका परिचय पत्र एक वर्षपछि स्वतः मान्य हुनै छैन ।

३. यस कार्यविधिमा भएको प्रावधान अपाइंगता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धित ऐन र अन्य प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हृदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

४. अपाइंग परिचय-पत्र वितरण सम्बन्धमा यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विषयमा अपाइंगता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धी ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

५. अपाइंग परिचय-पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ खारेज भएता पनि अपाइंग परिचय-पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

अपाइंगता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र पाउनको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

फोटो

श्रीमान् कार्यालय प्रमुख ज्यू,
पुलाविजार नगरपालिका नगर कार्यपालिको कार्यालय
स्थाइजा।

मिति :

विषय : अपाइंगता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र पाउँ ।

महोदय,

म अपाइंगता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउन योग्य भएकोले निम्न लिखित विवरण ठाँची परिचयपत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु । मैले पेश गरेको विवरण ठीक साँचो छ, इष्टु ठहरेमा प्रचलित कानुन बमोजिमको सजाय भोग्न मञ्जुर छु ।

१. नाम थर : उमेर : लिङ्ग :

२. प्रदेश :

३. ठेगाना :

क. स्थायी ठेगाना : जिल्ला पालिका, वडा नं टोल
ख. अस्थायी ठेगाना : जिल्ला पालिका, वडा नं टोल

ग. सम्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल नं.

४. संरक्षक/अभिभावकको नाम थर : निवेदकको नाता
५. संरक्षक/अभिभावकको टेलिफोन वा मोबाइल नं.
६. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अपाइंगताको प्रकार :
७. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अशक्तताको आधारमा अपाइंगताको प्रकार :
८. शरीरको अंग, संरचना, प्रणालीमा आएको क्षतिको विवरण :

९. क्षति भएपछी दैनिक कियाकलापमा आएको अवरोध वा सिमितताको विवरण :

१०. अपाइंगताको कारण: उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस् ।

क. रोगको दीर्घ असर ख. दुर्घटना ग. जन्मजात

घ. सशक्त द्रन्द्र ड. वंशाणुगत कारण च. अन्य

११. सहायक सामग्री प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता भएको वा नभएको उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस् ।

क. भएको ख. नभएको

१२. आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामग्रीको प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्दैः
१३. सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेको र नगरेकोः उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस ।
क. गर्ने गरेको ख. गर्ने नगरेको १
१४. सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेको भए सामग्रीको नामः
१५. अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आफ्ना कस्ता कस्ता दैनिक कार्य गर्ने सक्छुहुन्दै ?
क..... ख..... ग.....
घ..... ड..... च.....
१६. अन्य व्यक्तिको सहयोग लिनुहुन्दै भने कुन कुन कामको लागि लिनु हुन्दै ?
क..... ख..... ग.....
घ..... ड..... (च)
१७. पछिल्लो शैक्षिक योग्यता:
क. प्राथमिक तह ख. निम्न माध्यमिक तह
ग. माध्यमिक तह घ. उच्च माध्यमिक तह ड. स्नातक तह
च. स्नातकोत्तर तह छ. विद्यावारिधी तह
१८. कुनै तालिम प्राप्त गर्नुभएको भए मुख्य तालिमहरूको नाम लेख्नुहोस
१९. हालको पेशा :
क. अध्ययन ख. कृषि व्यवसाय ग. स्वरोजगार ड. सरकारी सेवा
च. निजी क्षेत्रमा सेवा ज. केही नगरेको झ. अन्य

नामथर :

हस्ताक्षर :

मिति :

अनुसूची-२
अपाइगता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्रको टाई

निशाना द्वाप

नेपाल सरकार
 पुतलीबजार नगरपालिका
 नगर कार्यपालिका कार्यालय
 पुतलीबजार, स्थाइजा ।

फोटो

परिचयपत्र नम्बर:
 परिचयपत्रको प्रकार:

अपाइगता परिचय-पत्र

१. नाम, थर:		जिल्ला.....	स्थानीय तह.....
२. ठेगाना: प्रदेश		४. नागरिकता/जन्मदर्ता प्रमाणपत्र नम्बर.....	
३. जन्ममिति:		५. रक्त समुह:	
७. अपाइगताको किसिम: प्रकृतिको आधारमा			गम्भीरता
८. बातु र आमा वा संरक्षकको नाम, थर			
९. परिचयपत्र वाहकको दस्तखत:			

परिचय पत्र प्रमाणित गर्ने अधिकारी

नामथर:

हस्ताक्षर:

पद:

मिति:

“यो परिचय-पत्र सकैने पाएमा नजिकको प्रहरी कार्यालय वा स्थानीय निकायमा बुझाईदिनुहोला ।

Annex 2

Disability Identity Card Format

Crest

The Government of Nepal

Putalibazaar Municipality
Office of the Municipal Executive
Putalibazaar, Syangja

ID Card Number:

ID Card Type :

Disability Identity Card

Photograph

1) Full Name of Person

2) Address: ProvinceDistrict..... Local Level.....

3) Date of Birth.....

4) Citizenship/Birth Certificate Number:

5) gender:

6) Blood Group.....

7) Types of Disability : On the basis of natureOn the basis
of Severity.....

8) Father Name/Mother Name or Guardain

9) Signature of ID card Holders.....

Approved by

Name

Signature

Designation

Date

"If somebody finds this ID card, please deposit this in the nearby police station or
municipality office"

अनुसूयी-३

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको कायालियमा राखिने अभिलेखको ढाँचा

क्रम संख्या:

अपाङ्गता परिचयपत्र नम्बर:	परिचयपत्रको प्रकार
१. नाम, थर:	
२. ठेगाना (स्थायी): प्रदेश..... जिल्ला..... स्थानीय तह..... वडा.....	
३. ठेगाना (अस्थायी): प्रदेश..... जिल्ला..... स्थानीय तह..... वडा.....	
४. जन्म मिति..... ४) नागरीकता र जन्मदर्ता प्रधाणपत्र नम्बर:	५. लिङ्गः
६. रक्त समुह..... ७. विवाहित / अविवाहित:..... /.....	
८. बाबू, आमा वा संरक्षकको नाम, थर:	
९. ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला..... स्थानीय तह..... वडा	
१०. अपाङ्गता भएको व्यक्तिसँगको नाता:	
११. पछिलो शैक्षिक योग्यता:	
१२. अध्ययनरत विद्यालय वा कलेज	अध्ययन नगरेको
१३. पेशा:	पढाइ सकेको
१४. अपाङ्गताको किसिमः	
क. अपाङ्गताको प्रकृतिको आधारमा	
ख. अपाङ्गताको गम्भीरताको आधारमा	
१५. कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिन्द्र रु.....	
१६. कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिन्दैन रु.....	
१७. सहायक सामग्री आवश्यकः	पर्ने नपर्ने
आवश्यक पर्ने भए के	
१८. हाल सहायक सामग्री: पाएको/नपाएको	
१९. परिचय-पत्र बाहकले प्राप्त गरेका अन्य सेवा, सुविधा.....	
२०. परिचयपत्र बाहकलाई आवश्यक परेका अन्य सेवा सुविधाहरू.....	
२१. सेवा, सुविधा प्रदान गर्ने निकायः	
२२. अन्य.....	

आज्ञाले,
रुद्र बहादुर मल्ल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत